

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

**PROGRAM
LIKWIDACJI MIEJSC NIEBEZPIECZNYCH NA
DROGACH LOKALNYCH
W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM
2019-2023**

Bezpieczni na 5+

Diagnoza sytuacji w regionie

Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach Lokalnych jest wyrazem dążenia Wojewody Świętokrzyskiego oraz Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do ograniczenia liczby ofiar wypadków drogowych, polegającym na wdrażaniu zadań z zakresu przebudowy i modernizacji najbardziej niebezpiecznych miejsc na terenie województwa na drogach publicznych wojewódzkich, powiatowych, gminnych. Jednym z kluczowych elementów, które wpływają na bezpieczeństwo ruchu drogowego jest infrastruktura drogowa.

Program prowadzi Wojewoda Świętokrzyski wspólnie z Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego.

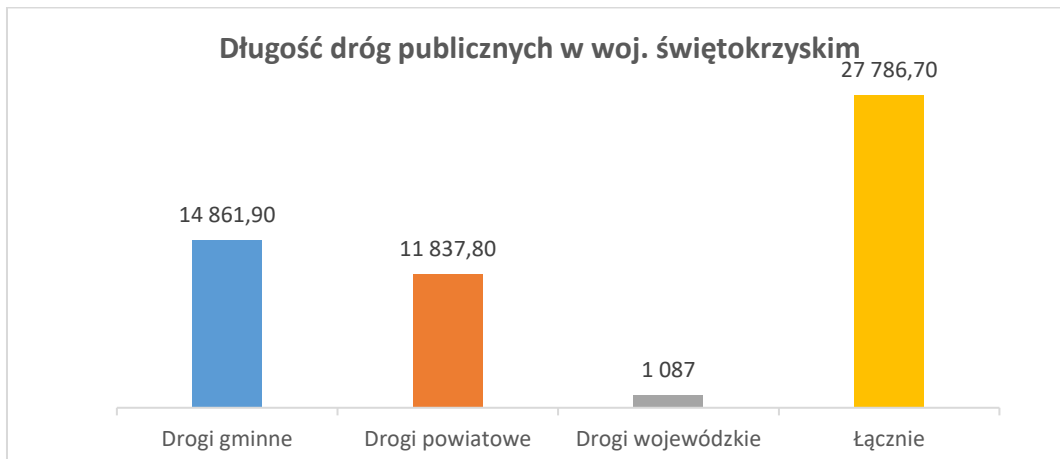
Na podstawie dostępnych danych statystycznych można stwierdzić, że na 100 wypadków występuje na naszych drogach około: 11 zabitych, 31 ciężko rannych oraz 93 średnio i lekko rannych. Polska jest niechlubnym liderem wśród krajów Unii Europejskiej jeśli chodzi o liczbę zabitych w wypadkach drogowych. Udział Polski w łącznej liczbie zabitych wynosi aż 14% mimo, że liczba ludności stanowi tylko ok. 8% ludności całej Unii Europejskiej. Ryzyko utraty życia na polskich drogach jest dwukrotnie większe niż średnia europejska. Od wielu lat najwięcej osób ginie (ponad 33% wszystkich) w wypadkach związanych z najechaniem na pieszego, głównie na drogach zamiejskich. Następną grupą wypadków o dużej śmiertelności (15-20%) stanowią wypadki spowodowane zderzeniami czołowymi, na skrzyżowaniach i wjazdach występują często zderzenia boczne, które bywają tragiczne w skutkach. Do równie niebezpiecznych wypadków należą te związane z najechaniem na przeszkodę (drzewo, słup) zlokalizowane zbyt blisko krawędzi jezdni.

Wg raportu Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w województwo świętokrzyskie największym problemem są nietrzeźwi kierowcy i wypadki z udziałem pieszych.

Województwo liczy 1 244,4 tys. mieszkańców.

Długość dróg publicznych to około 27 786,7 km, zarejestrowanych pojazdów 943,8 tys. (dane na podstawie danych statycznych opublikowanych za I kw. 2018r. na stronie www.kielce.stat.gov.pl)

Udział poszczególnych dróg w strukturze województwa (w km)

Dane statystyczne wypadków i kolizji w regionie świętokrzyskim obrazuje poniższy rysunek.

WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA	min.	POZYCJA NA TLE KRAJU										max.
Wskaźnik demograficzny I wypadki / 100 tys. mieszk.	99											153
Wskaźnik demograficzny II zabici / 100 tys. mieszk.	9											10
Ciężkość wypadków zabici / 100 wypadków	9											16
Gęstość wypadków wypadków / 100 km	7											14

kolor niebieski – wartość niższa, kolor czerwony – wartość wyższa od średniej krajowej

Źródło: Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2017 roku*, str. 139

Region od lat charakteryzuje się wyższą od średniej krajowej wartością wskaźników demograficznych, przy niższej od średniej krajowej ciężkości i gęstości wypadków.

W strukturze wypadków dominują zderzenia boczne oraz najechanie na pieszego, ten drugi rodzaj zdarzenia generuje najwięcej ofiar śmiertelnych.

Wnioski:

Dostępne analizy związane z zagrożeniami w ruchu drogowym pozwoliły na zidentyfikowanie głównych wyzwań związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego w woj. świętokrzyskim:

- Konieczność większej ochrony pieszych uczestników ruchu drogowego;
- Kształtowanie jazdy z bezpieczną prędkością;
- Edukacja dotycząca konsekwencji jazdy pod wpływem alkoholu i właściwych postaw społecznych w stosunku do jazdy po spożyciu alkoholu
- Dostosowanie infrastruktury drogowej do podstawowych standardów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Program poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym opiera się na trzech podstawowych filarach:

1. bezpieczny człowiek
2. bezpieczna infrastruktura
3. bezpieczna prędkość

Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach Lokalnych poprzez poprawę infrastruktury drogowej będzie inspirować:

- podmioty administracji rządowej i samorządowej mogące wpływać swoją działalnością na bezpieczeństwo ruchu drogowego
- podmioty i instytucje publiczne oraz prywatne mogące wpływać swoją działalnością na bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz
- wszystkich obywateli do współpracy na rzecz wspólnego celu jakim jest czynienie dróg lokalnych bezpieczniejszym

Cel główny

Celem głównym programu jest **poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg, a w szczególności pieszych i rowerzystów** poprzez przebudowę i modernizację najbardziej niebezpiecznych miejsc na terenie województwa na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych.

Działania w ramach Programu

Program obejmie następujące działania:

1. *Identyfikacja najbardziej niebezpiecznych miejsc na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych na terenie województwa świętokrzyskiego*

W tym celu Wojewoda i Marszałek wspólnie zwrócą się do jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów zainteresowanych podniesieniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym o przesyłanie informacji/wniosków zawierających dane o tych miejscach, które w sposób szczególnie stwarzają niebezpieczeństwo w ruchu drogowym. Wnioski o ujęcie danego miejsca na liście zadań mogą zgłaszać jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, podmioty prywatne, grupy mieszkańców, itp. do Wydziału Infrastruktury i Rozwoju Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, p. 725.

2. *Dokonanie wyboru i opracowanie listy najbardziej niebezpiecznych miejsc na drogach lokalnych*

Zespół roboczy składający się z przedstawicieli Wojewody i Marszałka przy współpracy Policji, Straży Pożarnej i Inspekcji Transportu Drogowego dokona analizy ryzyka i oceny zgłoszonych miejsc biorąc pod uwagę statystykę wypadków, uzasadnienie i ocenę proponowanych rozwiązań.

Na tej podstawie zostanie opracowana lista miejsc niebezpiecznych wraz z rekomendacjami dotyczącymi ich likwidacji i sposobu finansowania.

3. *Uwzględnienie rekomendacji dotyczących realizacji zadań ujętych na liście w ramach dostępnych programów rządowych i samorządowych.*

- Wojewoda uwzględni w kryteriach naboru do Funduszu Dróg Samorządowych dodatkowe punkty za zgłoszenie przez JST projektu obejmującego likwidację miejsca lub miejsc niebezpiecznych spośród zadań ujętych na liście miejsc niebezpiecznych na drogach gminnych i powiatowych.

- Wojewoda uwzględni w rekomendacjach kierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Programu Razem Bezpieczniej te zadania, które obejmują poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w jednym lub więcej zadań ujętych na liście
- Wojewoda uwzględni w rekomendacjach kierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach środków rezerwy celowej na odbudowę infrastruktury uszkodzonej w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych te zadania, które obejmują poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w jednym lub więcej zadań ujętych na liście
 - Zarząd Województwa przedstawi Sejmikowi Województwa Świętokrzyskiego do zatwierdzenia zadania, które dotyczą inwestycji i remontów mających na celu likwidację miejsc niebezpiecznych na drogach wojewódzkich ujętych na liście.
 - Marszałek przedstawi Wojewódzkiej Radzie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego do zatwierdzenia plan wydatków Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach w części przeznaczonej na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach wojewódzkich ujętych na liście.

Zakres Programu

Jednostki samorządu terytorialnego, grupy mieszkańców, komendy powiatowe policji, straży pożarnej, organizacje pozarządowe, sołectwa i inne podmioty zainteresowane zgłaszają do programu informacje o miejscach niebezpiecznych na drogach lokalnych wypełniając wniosek stanowiący załącznik do niniejszego programu.

Zespół roboczy z udziałem przedstawicieli Wojewody, Marszałka oraz przedstawiciela Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego na podstawie zgłoszeń dokonuje oceny, analizy ryzyka i opracowuje listę miejsc niebezpiecznych oraz rekomenduje możliwe sposoby ich likwidacji finansowania.

Zadania zgłaszane do Programu mogą dotyczyć min:

- rozwiązań mających na celu uspokojenie ruchu (przy uwzględnieniu katalogu wybranych środków zarządzania prędkością opracowanego przez KRBRD),
- rozwiązań mających na celu zarządzanie prędkością,
- zaprojektowanie przejść dla pieszych i rowerzystów,
- zaprojektowanie inteligentnych przejść dla pieszych zwłaszcza w okolicy szkół podstawowych i przedszkoli,
- budowę, modernizację oświetlenia skrzyżowań i przejść dla pieszych i rowerzystów (mając na uwadze wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść BRD),
- wyniesienie przejść dla pieszych lub przejazd dla rowerzystów,
- budowę sygnalizacji świetlnej na przejściach lub przejazdach
- budowę, przebudowę skrzyżowań na skrzyżowania bezkolizyjne typu rondo,
- wyniesienie skrzyżowania,
- budowę chodników w ciągu dróg publicznych,
- montaż radaru ze znakiem / tablicą zmiennej treści (aktywną), informującą o prędkości ruchu pojazdu,
- oznakowania aktywne na dojeździe do przejazdu kolejowo-drogowego,
- zmianę organizacji ruchu,
- budowę zatok autobusowych, przystanków, wiat dla pasażerów,
- montaż progów zwalniających,
- montaż urządzeń ochronnych – barier,
- inne rozwiązania zaproponowane przez zgłaszającego, które wpłyną na poprawę bezpieczeństwa użytkowników.

Monitorowanie i oceny stopnia osiągnięcia celu

Monitorowanie osiągnięcia celu opierać się będzie na zweryfikowaniu, czy w wyniku realizacji rekomendacji dla zadań ujętych w Programie poprawiło się bezpieczeństwo użytkowników dróg. Podstawowym wskaźnikiem będzie ocena, czy w okresie 3 lat od zrealizowania inwestycji polegającej na likwidacji miejsca niebezpiecznego doszło w tym miejscu do wypadku lub kolizji. Wskaźniki rzeczowe w okresie realizacji Programu:

1. Likwidacja minimum 100 miejsc niebezpiecznych poprzez wykonanie prac budowlanych (remontowych lub inwestycyjnych) lub zastosowanie innych rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego
2. Zmniejszenie liczby wypadków i kolizji w miejscach realizacji zadań ujętych na liście o co najmniej 50%
3. Długość przebudowanych/wybudowanych chodników
4. Liczba przebudowanych/remontowanych skrzyżowań
5. Liczba zastosowanych rozwiązań wprowadzających uspokojenie ruchu
6. Liczba bezpiecznych przejść dla pieszych, jakie powstaną w wyniku realizacji Programu

Docelowa wartość wskaźników do osiągnięcia będzie określona po dokonaniu identyfikacji zgłoszonych wniosków i opracowaniu listy miejsc niebezpiecznych wraz z rekomendacjami dotyczącymi finansowania.